

Dechrau wrth fy Nhraed.

Amdano fy Ysgol Pontio:

Wnes i gwneud fy pontio mewn ysgol cynradd Cymraeg. Ysgol o faint yn Abertawe sy’n hysbysebu system cydweithrediad rhwng yr gartref ac yr ysgol, yn cadw rhieni’n agos at cynnydd y plentyn. Wnaeth yr ysgol cael ailwampio nol yn 2017, yn gwneud yr ysgol i fod yn ysgol fodern yr 21ain ganrif. (Llywodraeth Abertawe, 2019). Mae hyn yn rhoi amgylchedd ac cyfleoedd ffres i’r ddisgyblion ac staff i wellhau’r addysg tu fewn i’r ysgol. Mae’r ysgol newydd yn ffodus iawn o cael ardal mawr chwarae awyr agored gan gynnwys ardal borfa eang sy’n cael ei ddefnyddio’n rheolaidd ar gyfer gemau rygbi, pêl droed ac athletau. Yn ogystal, mae’r ysgol yn cael lawer o dir gwyllt a phwll ar safle'r ysgol ble mae’r disgyblion yn treulio llawer o’i hamser yn dysgu amdano tu allan a’r byd o’i gwmpas. (Ysgol Leoliad, 2017). Mae fy ysgol leoliad yn un o’r ysgolion cynradd Cymraeg o dan sir Abertawe, efo 482 ddisgybl o oedran 3 i 11 efo 70 disgybl yn y feithrin ar eu hun. (ESTYN, 2018).

Ystadegau disgyblion tu fewn i’r ysgol.

Adran	2018	2019
Disgyblion yn Addysg (3-16).	467,112	468,398
Prydau Ysgol am Ddim.	17.4%	18.3%
Maint Dosbarth (dosbarthiadau babanod o dros 30 o ddisgyblion)	8,695	7,581

Edrych ar y ffigurau yn y cyfrifiad Ysgolion yn Ionawr 2019 (Llywodraeth Cymru, 2019). Mae hyn yn dangos bod pan mae’r rhifau yn cynyddu, efo fwy o ddisgyblion yn addysg a canran prydau ysgol am ddim, mae maint dosbarthiadau yn gostwng.

Y cymuned o gwmpas yr ysgol.

Mae’r ysgol mewn lle ble mae llawer o cyfleoedd er mwyn gwneud gweithgareddau tu allan, o fynd i mewn i’r goedwig ac gwneud gweithgareddau fel mesur brigau mae’r plant yn ffeindio yn erbyn i’w gilydd, neu chwarae ar y beiciau ac teganau tu allan ar y buarth. Defnyddio ‘tough trays’ yn llawn dwr i gweld os mae pethau allan o’r goedwig i weld a ydyn nhw’n suddo neu’n arnofio fel creigiau, dail, brigau a blodau bach. (Bendall, 2020) Mae’r plant yn defnyddio deunyddiau naturiol er mwyn gwneud gweithgareddau hefyd tu fewn y ddosbarth, er enghraifft defnyddio brigau i wneud lluniau mewn tywod.

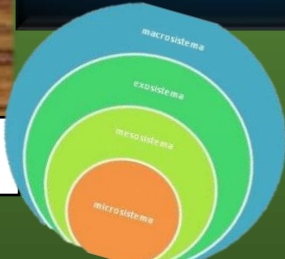
Y dysgwyr yn yr ysgol.

Na gall unrhyw ysgol rhedeg heb disgyblion, ac felly y ddisgyblion yw’r injan pob ysgol. Mae pob ysgol yn amrywio yn faint, ac felly nid yw pob dosbarth dysgu yr un peth. Mae’r effaith o fywyd tu allan i’r ysgol yn bwysig at datblygiad y ddisgybl tu fewn a tu allan yr ysgol. Mae’r profiadau yn y cartref, yn y cymuned ac yr ysgol yn cysylltu ati gilydd mewn datblygiad y plentyn. Mae’r profiadau tu fewn y cartref yn y bwysicaf yn dilyn theori Bronfenbrenner (exploringyourmind, 2020). Mae’r theori wedi rhannu lan i ecosystemau gwanahol, yr un cyntaf ac yr un efo grwpiau gyda cyslltiad uniongyrchol at datblygiad y plentyn yw’r ficrosystem. Mae’r cartref/teulu a’r ysgol yw’r grwpiau agosach ac fwyaf bwysig. Mae credoau’r rhieni yn effeithio ar y ffordd mae’r plentyn yn ymddwyn yn yr ysgol, am enghraifft, os mae’r plentyn ddim cael llawer o sylw yn y ty, mae yna fwy tebygol i’r plentyn eisiau sylw oddi wrth yr athro. Mae’r grwpiau o ffrindiau, ac y pobl mae’r plentyn yn chwarae gyda pob dydd yr un peth, eu ymddygiadau, ac beth mae nhw’n ffeindio’n ddoniol neu’n hwylus, bydd hyn yn cael effaith ar y unigolyn.

Llun o ExploringYourMind, 2020.

Ardal yr Ysgol.

Yng Nghymru, mae yna 1,238 o ysgolion cynradd, gyda cyfanswm o 85 ysgol cynradd mewn Abertawe, pan mae yna 13 trwy’r cyfrwng y Cymraeg, a 2 yn ysgolion cynradd annibynnol. Wnaeth ysgolion Cymru cael sialens er mwyn codi canrannau o absenoldeb nol yn 2010, lan i 2015, mae Abertawe yn un o’r rhanbarthau gorau mewn Cymru ar gyfer twf presenoldeb (The Swansea Standard, 2015). Mae'r twf o presenoldeb yn adlewyrchiad o waith pob ysgol yn y ddinas gan creu cysylltiadau rhwng yr ysgolion, athrawon, rhieni er mwyn i’r ddisgyblion derbyn yr addysg gorau gall yr ysgolion rhoi allan. Roedd angen i cael pob disgybl presennol mewn pob sesiwn dysgu, pob dydd. Mae'r ffigurau yn glanio at 95.1% eleni am presenoldeb yr ysgolion cynradd Abertawe sydd wedi cynyddu ers diwedd blwyddyn academiaidd 2013-2014 yn glanio at 94.4%.

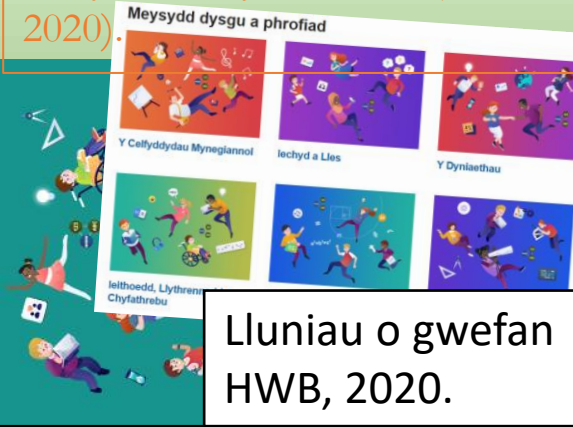

Cwricwlwm 2022.

Yn edrych mewn i’r cwricwlwm newydd, mae’n rhoi’r siawns i athrawon a ysgolion i cael y siawns i chreu cwricwlwm eu hun sydd wedi’i deilwra at y plant yn yr ysgol.

Mae’r cwricwlwm newydd wedi rhannu mewn 6 maes ddysgu, sydd yn amlinellu beth mae’r ysgolion yn gorfod dysgu pob blwyddyn. Mae’r cwricwlwm yn dod efo fframwaith sydd yn canllaw i’r athrawon pan mae nhw’n dylunio ac ysgrifennu lan eu cwricwlwm.

Mae bron pob ysgol a swydd i trosglwyddo o’r hen gwricwlwm i’r cwricwlwm newydd efo taith newydd lan hyd at 2022. (HWB, 2020).

Lluniau o gwefan HWB, 2020.

Ffyrdd fy Ysgol Leoliad:

Roedd yr ysgol leoliad yn cael un ffordd glir o cadw ei ddisgyblion yn hapus, mae ganddyn nhw wâl gwobrwyo er mwyn arddangos gwaith yn y coridorau, ac hefyd mae nhw’n cael gwasanaethau gwobrwyo er mwyn llongyfarchiad y ddisgyblion ‘sêr’ pob blwyddyn, yn arddangos gwaith, ac hefyd canmol pob disgybl am eu gwaith galed trwy gydol y flwyddyn. Mae hyn yn system gwyh i chadw’r disgyblion yn hapus ac yn hyderus efo eu gwaith ac eu chyflawniadau pob un yn y flwyddyn.

Rhest Gyfeirio.

- Bendall, G. (2020) *Diwrnod PRAWF 1 Amgylchedd Ffisegol. Cofnod Tystiolaeth Ymholi Darpar Athrawon*. Caerfyrddin: Prifysgol Cymru Y Drindod Dewi Sant.
- ESTYN. (2018) *A report on Ysgol Gynradd Gymraeg Lôn Las*. Ar gael o: <https://www.estyn.gov.wales/system/files/2020-08/Ysgol%2520Gynradd%2520Gymraeg%2520L%25C3%25B4n%2520Las%2520en.pdf> (Darllenwyd: 22/12/2020).
- ExploringYourMind (2020) '*Bronfenbrenner's Ecological Systems Theory*'. Ar gael o: <https://exploringyourmind.com/bronfenbrenners-ecological-systems-theory/> (Darllenwyd: 04/01/2021).
- HWB (2020) '*Cwricwlwm i Gymru*'. Ar gael o: <https://hwb.gov.wales/cwricwlwm-i-gymru> (Darllenwyd: 03/01/2021).
- Llywodraeth Abertawe (2019) '*YGG Lon Las Project – complete*'. Ar gael o: <https://www.swansea.gov.uk/newygglonlasbuild> (Darllenwyd: 30/12/2020).
- Llywodraeth Cymru (2019) '*Schools' Census Results: as at January 2019*'. Ar gael o: <https://gov.wales/sites/default/files/statistics-and-research/2019-07/school-census-results-2019-764.pdf> (Darllenwyd: 03/01/2021).
- The Swansea Standard (2015). '*Swansea schools leading the way in Wales with record attendance*'. Ar gael o: <https://swanseastandard.com/2015/06/22/swansea-schools-leading-the-way-in-wales-with-record-attendance/> (Darllenwyd: 04/01/2021).
- Ysgol Leoliad = Ysgol Gynradd Gymraeg Lôn Las (2017). '*Prospectws Ysgol Gynradd Gymraeg Lôn Las*'. Ar gael o: <https://primarysite-prod-sorted.s3.amazonaws.com/ysgol-gynradd-gymraeg-lon-las/UploadedDocument/d6e4a1ed325b46cdab5656344ccfb265/prospectus-ysgol-cymraeg.pdf> (Darllenwyd: 21/12/2020).

Cyfeirio Lluniau:

- ExploringYourMind (2020) '*Bronfenbrenner's Ecological Systems Theory*'. Ar gael o: <https://exploringyourmind.com/bronfenbrenners-ecological-systems-theory/> (Cyrchu: 04/01/2021).
- HWB (2020) '*Cwricwlwm i Gymru*'. Ar gael o: <https://hwb.gov.wales/cwricwlwm-i-gymru> (Cyrchu: 03/01/2021).